

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**МИЛО
ТУАЛЕТНЕ ТВЕРДЕ**

Загальні технічні умови

ДСТУ 4537:2006

Видання офіційне

БЗ № 1 – 2006/64

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2007

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Український науково-дослідний інститут олій та жирів (УкрНДІОЖ) спільно з Технічним комітетом зі стандартизації «Олії, жири та продукти їх переробки» (ТК 86), асоціація «Укроліяпром»

РОЗРОБНИКИ: **Т. Бевзюк; П. Петік**, канд. техн. наук (керівник розробки); **Д. Семенова; Н. Сидорова; З. Федякіна**

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 29 березня 2006 р. № 99 з 2007–04–01

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ (зі скасуванням в Україні ГОСТ 28546–90)

**Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України.**

Держспоживстандарт України, 2007

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	3
4 Класифікація	3
5 Загальні технічні вимоги	3
6 Вимоги щодо безпеки	6
7 Вимоги щодо охорони довкілля	6
8 Пакування	7
9 Маркування	7
10 Правила транспортування і зберігання	8
11 Методи контролювання	9
12 Правила приймання	9
13 Гарантії виробника	9
Додаток А Норми за показником «Початковий об'єм піни»	10
Додаток Б Бібліографія	10

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

МИЛО ТУАЛЕТНЕ ТВЕРДЕ

Загальні технічні умови

МЫЛО ТУАЛЕТНОЕ ТВЕРДОЕ

Общие технические условия

HARD TOILET SOAP

General specifications

Чинний від 2007-04-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт поширюється на мило туалетне тверде, яке виробляють із жирової сировини тваринного та рослинного походження, гідрованих жирів або їх сумішей та синтетичних жирних кислот методом лужного омилювання.

Мило призначене для гігієнічних цілей.

Вимоги щодо безпечності продукції подано у розділі 6.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 2423-94 Олії рослинні. Виробництво. Терміни та визначення

ДСТУ 2472-94 Продукція парфумерно-косметична. Терміни та визначення

ДСТУ 2575-94 Олії рослинні. Сировина та продукти переробки. Показники якості. Терміни та визначення

ДСТУ 3583-97 (ГОСТ 13830-97) Сіль кухонна. Загальні технічні умови

ДСТУ 4306:2004 Олія пальмова. Загальні технічні умови

ДСТУ 4439:2005 Стеарин пальмовий. Загальні технічні умови

ДСТУ 4562:2006 Олія кокосова. Технічні умови

ДСТУ ГОСТ 15846-2003 Продукція, що постачається до районів Далекої Півночі та прирівняних до них місцевостей. Пакування, маркування, транспортування та зберігання

ГОСТ 12.1.003-83 ССБТ Шум. Общие требования безопасности (Шум. Загальні вимоги щодо безпеки)

ГОСТ 12.1.005-88 ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны. (Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до повітря робочої зони)

ГОСТ 12.1.007-76 ССБТ. Вредные вещества. Классификация и общие требования безопасности (Шкідливі речовини. Класифікація та загальні вимоги щодо безпеки)

ГОСТ 12.2.003-91 ССБТ. Оборудование производственное. Общие требования безопасности (Устаткування виробниче. Загальні вимоги щодо безпеки)

ГОСТ 12.3.002-75 ССБТ. Процессы производственные. Общие требования безопасности (Процеси виробничі. Загальні вимоги щодо безпеки)

ГОСТ 17.2.3.02–78 Охрана природы. Атмосфера. Правила установления допустимых выбросов вредных веществ промышленными предприятиями. (Охорона природи. Атмосфера. Правила встановлювання допустимих викидів шкідливих речовин виробничими підприємствами)

ГОСТ 202–84 Белила цинковые. Технические условия. (Білило цинкове. Технічні умови)

ГОСТ 744–77 Бумага мундштучная. Технические условия (Папір для мундштуків. Технічні умови)

ГОСТ 790–89 Мыло хозяйственное твердое и мыло туалетное. Правила приемки и методики выполнения измерений (Мило господарське тверде і мило туалетне. Правила приймання і методики вимірювання)

ГОСТ 1045–73 Жир животный технический. Технические условия. (Жир тваринний технічний. Технічні умови)

ГОСТ 1760–86 Подпергамент. Технические условия (Підпергамент. Технічні умови)

ГОСТ 2228–81 Бумага мешочная. Технические условия (Папір мішковий. Технічні умови)

ГОСТ 2263–79 Натр едкий технический. Технические условия (Натр їдкий технічний. Технічні умови)

ГОСТ 3560–73 Лента стальная упаковочная. Технические условия (Стрічка сталевая пакувальна. Технічні умови)

ГОСТ 4225–76 Масло парфюмерное. Технические условия (Олія парфюмерна. Технічні умови)

ГОСТ 5100–85 Сода кальцинированная техническая. Технические условия. (Сода кальцинована технічна. Технічні умови)

ГОСТ 6290–74 Бумага пачечная двухслойная для упаковывания папирос и сигарет. Технические условия (Папір для пачок двошаровий для пакування цигарок. Технічні умови)

ГОСТ 6824–96 Глицерин дистиллированный. Технические условия (Гліцерин здистильований. Технічні умови)

ГОСТ 7247–90 Бумага для упаковывания пищевых продуктов на автоматах. Технические условия (Папір для пакування харчових продуктів на автоматах. Технічні умови)

ГОСТ 7376–89 Картон гофрированный. Общие технические условия (Картон гофрований. Загальні технічні умови)

ГОСТ 7625–86 Бумага этикеточная. Технические условия (Папір для етикеток. Технічні умови)

ГОСТ 7933–89 Картон для потребительской тары. Общие технические условия (Картон для спожиткової тари. Загальні технічні умови)

ГОСТ 8273–75 Бумага оберточная. Технические условия. (Папір обгортковий. Технічні умови)

ГОСТ 9808–84 Двуокись титана пигментная. Технические условия (Діоксид титану пігментний. Технічні умови)

ГОСТ 10131–93 Ящики из древесины и древесных материалов для продукции пищевых отраслей промышленности, сельского хозяйства и спичек. Технические условия (Ящики з деревини та матеріалів з деревини для продукції харчових галузей промисловості, сільського господарства та сірників. Технічні умови)

ГОСТ 11078–78 Натр едкий очищенный. Технические условия. (Натр їдкий очищений. Технічні умови)

ГОСТ 11354–93 Ящики из древесины и древесных материалов многооборотные для продукции пищевых отраслей промышленности и сельского хозяйства. Технические условия (Ящики з деревини та матеріалів з деревини багатообігові для продукції харчових галузей промисловості та сільського господарства. Технічні умови)

ГОСТ 13511–91 Ящики из гофрированного картона для пищевых продуктов, спичек, табака и моющих средств. Технические условия (Ящики з гофрованого картону для харчових продуктів, сірників, тютюну і мийних засобів. Технічні умови)

ГОСТ 13512–91 Ящики из гофрированного картона для кондитерских изделий. Технические условия (Ящики з гофрованого картону для кондитерських виробів. Технічні умови)

ГОСТ 13515–91 Ящики из тарного плоского склеенного картона для сливочного масла и маргарина. Технические условия (Ящики із тарного плоского склеєного картону для вершкового масла і маргарину. Технічні умови)

ГОСТ 13516–86 Ящики из гофрированного картона для консервов, пресервов и пищевых жидкостей. Технические условия (Ящики з гофрованого картону для консервів, пресервів та харчових рідин. Технічні умови)

ГОСТ 13841–95 Ящики из гофрированного картона для химической продукции. Технические условия (Ящики з гофрованого картону для хімічної продукції. Технічні умови)

ГОСТ 14192–96 Маркировка грузов (Маркування вантажів)

ГОСТ 18251–87 Лента клеевая на бумажной основе. Технические условия (Стрічка клейова на паперовій основі. Технічні умови)

ГОСТ 18510–87 Бумага писчая. Технические условия (Папір письмовий. Технічні умови)

ГОСТ 21650–76 Средства скрепления тарно-штучных грузов в транспортных пакетах. Общие требования (Засоби скріплювання тарно-поштучних вантажів у транспортних пакетах. Загальні вимоги)

ГОСТ 22477–77 Средства крепления транспортных пакетов в крытых вагонах. Общие технические требования (Засоби закріплювання транспортних пакетів у критих вагонах. Загальні технічні вимоги)

ГОСТ 23239–89 Кислоты жирные синтетические фракций С₅–С₆, С₇–С₉, С₅–С₉, С₁₀–С₁₃, С₁₀–С₁₆, С₁₇–С₂₀. Технические условия (Кислоти жирні синтетичні фракцій С₅–С₆, С₇–С₉, С₅–С₉, С₁₀–С₁₃, С₁₀–С₁₆, С₁₇–С₂₀. Технічні умови)

ГОСТ 23285–78 Пакеты транспортные для пищевых продуктов и стеклянной тары. Технические условия (Пакети транспортні для харчових продуктів і скляної тари. Технічні умови)

ГОСТ 25292–82 Жиры животные топленые пищевые. Технические условия. (Жири тваринні топлени харчові. Технічні умови)

ГОСТ 26160–84 Краски печатные. Метод испытания на стойкость к воздействию реагентов (Фарби друкарські. Метод випробовування на тривкість щодо дії реагентів).

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни та відповідні їм визначення згідно з ДСТУ 2423, ДСТУ 2472, ДСТУ 2575.

4 КЛАСИФІКАЦІЯ

4.1 Залежно від показників якості та призначеності тверде туалетне мило поділяють на марки: «Спеціальне» (С), «Екстра» (Е), «Дитяче» (Д), «Класичне» (К).

Марку мила «Спеціальне» поділяють на види: мила з дезінфікувальними або лікувальними — профілактичними добавками (Л) та нейтральні мила (Н).

4.2 Тверде туалетне мило кожної марки випускають різних назв залежно від рецептури.

5 ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

5.1 Характеристики

5.1.1 Тверде туалетне мило повинне відповідати вимогам цього стандарту і його треба виробляти за технологічним регламентом або технологічною інструкцією згідно з рецептурою і технічним описом, затвердженими в установленому порядку.

5.1.2 За органолептичними та фізико-хімічними показниками тверде туалетне мило повинне відповідати вимогам, зазначеним в таблицях 1 та 2.

Таблиця 1 — Органолептичні показники твердого туалетного мила

Назва показника	Характеристика мила
Зовнішній вигляд	В розрізі однорідне. Поверхня куска із рисунком або без рисунка. Не допустимі на поверхні мила тріщини, смуги, випоти, плями. Штамп повинен бути чіткий
Форма	Форма куска мила — згідно з технічним описом для мила конкретної назви
Колір	Згідно з технічним описом для мила конкретної назви
Запах	Згідно з технічним описом для мила конкретної назви

Кінець таблиці 1

Примітка 1. За узгодженням з замовником допустимі тріщини та різниця відтінків, які з'являються під час розморожування мила після впливу температури нижче ніж – 5 °С
Примітка 2. Допустимо послаблення інтенсивності запаху для мила усіх марок під кінець терміну зберігання.

5.1.3 Допустимі невелика потертість поверхні і наявність на куску мила облою (бортика), який не погіршує товарний вид куска мила.

5.1.4 Допустимі наявність точкових цяток мильного характеру, а також точкових цяток: для марок «Спеціальне», «Екстра» та «Дитяче» — не більше ніж 10; для марки «Класичне» — не більше ніж 15.

5.1.5 Допустимі незначні зміни форми на торцях куска мила, які не погіршують його товарного виду.

5.1.6 Допустимі сліди присосків на куску мила для всіх марок.

Таблиця 2 — Фізико-хімічні показники твердого туалетного мила

Назва показника	Норма для мила марки					Методи випробування
	Спеціальне (С)		Екстра (Е)	Дитяче (Д)	Класичне (К)	
	л	н				
Якісне число (маса жирних кислот у перерахунку на номінальну масу куска 100 г), г, не менше ніж	74	74	78	74	74	Згідно з ГОСТ 790
Масова частка содопродуктів у перерахунку на Na ₂ O, %, не більше ніж	0,15	Відсутність	0,20	0,20	0,22	Згідно з ГОСТ 790
Температура застигання жирних кислот, що виділені з мила (титр), °С	35—41	35—41	35—41	35—41	35—41	Згідно з ГОСТ 790
Масова частка хлориду натрію, %, не більше ніж	0,4	0,4	0,4	0,4	0,7	Згідно з ГОСТ 790

Примітка 1. Допустиме підвищення верхньої межі температури застигання жирних кислот до 43 °С у разі використання пальмової олії та її фракції (стеарину пальмового).

5.1.7 Норми для показника «Початковий об'єм піни» наведено у додатку А.

5.2 Вимоги до сировини

5.2.1 Для вироблення твердого туалетного мила марок «Спеціальне», «Екстра» та «Класичне» використовують таку сировину:

- жири тваринні топлени харчові — згідно з ГОСТ 25292;
- олію кокосову — згідно з ДСТУ 4562;
- стеарин пальмовий — згідно з ДСТУ 4439;
- олію пальмову — згідно з ДСТУ 4306;
- олію пальмоядрову — за гігієнічним висновком центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;
- саломас технічний для туалетного мила — згідно з чинною нормативною документацією;
- жир тваринний технічний 1 ґатунку — згідно з ГОСТ 1045;
- кислоти жирні харчового тваринного жиру — згідно з ГСТУ 18.34 [1];
- кислоти жирні пальмового стеарину — згідно з чинною нормативною документацією або за гігієнічним висновком центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;
- кислоти жирні олії пальмової — згідно з чинною нормативною документацією або за гігієнічним висновком центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

— кислоти жирні технічного саломасу для туалетного мила — згідно з чинною нормативною документацією;

— кислоти жирні синтетичні фракції C_{10} — C_{16} — згідно з ГОСТ 23239;

— стружку мильну для туалетного мила, яка вироблена іншими виробниками, — згідно з чинною нормативною документацією.

5.2.2 Для вироблення твердого туалетного мила марки «Дитяче» використовують таку сировину:

— жири тваринні топлені харчові — згідно з ГОСТ 25292;

— олію кокосову — згідно з ДСТУ 4562;

— стеарин пальмовий — згідно з ДСТУ 4439:2005;

— олію пальмоядрову — за гігієнічним висновком центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

— олію пальмову — згідно з ДСТУ 4306;

— саломас технічний для туалетного мила — згідно з чинною нормативною документацією;

— кислоти жирні харчового тваринного жиру — згідно з ГСТУ 18.34 [1];

— кислоти жирні пальмового стеарину — згідно з чинною нормативною документацією або за гігієнічним висновком центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

— кислоти жирні олії пальмової — згідно з чинною нормативною документацією або за гігієнічним висновком центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

— кислоти жирні технічного саломасу для туалетного мила — згідно з чинною нормативною документацією;

— стружку мильну для туалетного мила, яка вироблена іншими виробниками, — згідно з чинною нормативною документацією.

Дозволено уведення у мила всіх марок іншої жирової сировини за умови відповідності її жирнокислотного складу та основних органолептичних і фізико-хімічних показників вимогам, що їх висувають до основної жирової сировини.

5.2.3 Для вироблення твердого туалетного мила застосовують такі допоміжні матеріали:

— їдкий натр — згідно з ГОСТ 2263, ГОСТ 11078;

— соду кальциновану технічну — згідно з ГОСТ 5100;

— сіль кухонну — згідно з ДСТУ 3583 (ГОСТ 13830);

віблювальні речовини:

— діоксид титану пігментний — згідно з ГОСТ 9808;

— білило цинкове — згідно з ГОСТ 202;

— оптичні віблювачі — згідно з чинною нормативною документацією;

речовини, що пережирюють:

— ланолін нейтральний дезодорований — згідно з чинною нормативною документацією;

— ланолін безводний — згідно з чинною нормативною документацією;

— жир норковий дезодорований — згідно з чинною нормативною документацією;

— жир псців дезодорований — згідно з чинною нормативною документацією;

— олію норкову — згідно з чинною нормативною документацією;

— олію з зародків пшениці — згідно з чинною нормативною документацією;

— гліцерин здистильований — згідно з ГОСТ 6824;

— олію маслинову рафіновану — згідно з чинною нормативною документацією;

пластифікатори і антиоксиданти:

— алапласт-3 — згідно з чинною нормативною документацією;

— антал П-2 — згідно з чинною нормативною документацією;

— моногліцериди здистильовані — згідно з чинною нормативною документацією;

барвники і пігменти — згідно з чинною нормативною документацією і дозволом центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

запашники — згідно з чинною нормативною документацією і дозволом центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

екстракти рослинної сировини:

— екстракти рослин масляні — згідно з чинною нормативною документацією;

— CO_2 — екстракти комплексні — згідно з чинною нормативною документацією;

- етанол-гліцеринові екстракти — згідно з чинною нормативною документацією;
- олію парфумерну — згідно з ГОСТ 4225.

Дозволено уведення інших допоміжних матеріалів за якістю не нижче ніж перелічені, а також добавок, що покращують спожиткові властивості мила, дозволених до використання центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я, згідно з затвердженою рецептурою.

6 ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ

6.1 Під час вироблення твердого туалетного мила ведення технологічного процесу здійснюють згідно з вимогами ГОСТ 12.3.002.

6.2 Технологічне устаткування та апаратура повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.2.003.

6.3 Приміщення для вироблення мила туалетного щодо вибухопожежної та пожежної небезпеки повинні відповідати класу П-1, щодо вибухової, вибухопожежної та пожежної небезпеки вироблення мила туалетного повинне відповідати категорії В відповідно до ВБН В.1.1-37-200 [2].

6.4 Санітарно-гігієнічні вимоги щодо повітря робочої зони та допустимий вміст шкідливих хімічних речовин повинні відповідати ГОСТ 12.1.005.

Повітря робочої зони контролюють згідно з чинною документацією. Перелік шкідливих речовин, що їх контролюють в повітрі робочої зони, подано в таблиці 3.

Таблиця 3 — Перелік шкідливих речовин

№	Назва речовини	ГДК, мг/м ³	Клас небезпеки	Методи випробовування
1	Хлорид натрію	5,0	3	МУ 2914 [3]
2	Сода кальцинована	2,0	3	МУ 4574 [4]
3	Гідроксид натрію	0,5	2	МУ 5937 [5]

6.5 Клас небезпеки шкідливих речовин визначають згідно з ГОСТ 12.1.007.

6.6 Норми освітлювання — згідно з СН і П II-4 [6].

6.7 Метеорологічні параметри повітря виробничих приміщень повинні відповідати ДСН 3.3.6.042 [7], ГОСТ 12.1.005.

6.8 Допустимі рівні шуму на робочих місцях повинні відповідати ГОСТ 12.1.003.

6.9 Працівників треба забезпечувати спецодягом та засобами індивідуального захисту згідно з вимогами ДНАОП 1.8.10-3.09 [8].

6.10 За показниками безпеки тверде туалетне мило повинно відповідати гігієнічним вимогам: ДСанПіН 2.2.9.027 [9]: індекс гострої токсичності у разі введення у шлунок — 1 бал, індекс гострої токсичності у разі нанесення на шкіру — 0 балів, індекс шкіро-подразнювальної дії — 0 балів, індекс подразнювальної дії на слизову оболонку очей для мила марок «Спеціальне» (С), «Екстра» (Е), «Класичне» (К) — 2 бали, індекс подразнювальної дії на слизову оболонку очей для марки мила «Дитяче» — 1 бал, індекс сенсibiliзуювальної дії — 0 балів.

7 ВИМОГИ ЩОДО ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

7.1 Викид шкідливих речовин у атмосферу контролюють згідно з ГОСТ 17.2.3.02 та ДСП 201 [10].

7.2 Ґрунт від забруднення побутовими та промисловими відходами охороняють відповідно до вимог СанПіН 42-128-4690 [11] та ДСанПіН 2. 2. 7.029 [12].

7.3 Стічні води треба очищувати і вони повинні відповідати вимогам СанПіН 4630 [13].

8 ПАКУВАННЯ

8.1 Тверде туалетне мило випускають у вигляді кусків номінальною масою до 300 г за умови зберігання якісного числа згідно з нормами таблиці 2.

8.2 Тверде туалетне мило марок «Дитяче» і «Класичне» випускають без обгортки та в обгортці, туалетне мило марок «Спеціальне» і «Екстра» — тільки в обгортці.

8.3 Паперова обгортка туалетного мила може складатись з одного, двох або трьох шарів:

— зовнішнього — у вигляді художньо оформленої етикетки з паперу — згідно з ГОСТ 7625 марок М і А або іншого паперу за характеристиками не нижче вказаних;

— внутрішнього(або без нього), для якого використовують підпергамент — згідно з ГОСТ 1760 марок ПЖ, П або інший за характеристиками не нижче вказаних, папір етикетковий — згідно з ГОСТ 7625 марки В, письмовий папір — згідно з ГОСТ 18510, обгортковий папір — згідно з ГОСТ 8273;

— третього, для якого використовують картон для коробок — згідно з ГОСТ 7933, папір для пачок — згідно з ГОСТ 6290 марки Б, папір для мундшуків — згідно з ГОСТ 744, папір для пакування продуктів на автоматах — згідно з ГОСТ 7247 марок Г, МВ-200, картон тарний — згідно з чинною нормативною документацією та інші види паперу за характеристиками не нижче вказаних.

Фарби на етикетці повинні бути світло-, водо- та луготривкими; луготривкість фарби етикетки повинна бути не менше чотирьох балів — згідно з ГОСТ 26160. Дозволено не контролювати луготривкість фарби у разі використання трьохшарової обгортки.

Друк на етикетці повинен бути чіткий, без зміщення, без плям, не розпливатися.

8.4 Туалетне мило обгортають в одношарову обгортку з ламінованого паперу, прозорих, напівпрозорих та непрозорих матеріалів згідно з чинною нормативною документацією.

8.5 Тверде туалетне мило пакують у ящики дощані нерозбірні згідно з ГОСТ 10131, в дерев'яні багатообігові ящики — згідно з ГОСТ 11354.

8.6 Тверде туалетне мило пакують також в ящики з гофрованого картону — згідно з ГОСТ 13511, ГОСТ 13512, ГОСТ 13516, ГОСТ 13841, ящики з тарного картону — згідно з ГОСТ 13515, картонні коробки з гофрованого картону — згідно з ГОСТ 7376, коробкового картону — згідно з ГОСТ 7933, пластмасові багатообігові ящики — згідно з чинною нормативною документацією.

Дозволено використовувати ящики з гофрованого та тарного картону з отворами.

8.7 Дощані ящики обтягують по краю дротом або сталевую пакувальною стрічкою згідно з ГОСТ 3560.

8.8 Кожна коробка повинна бути обандеролена паперовою стрічкою з обгорткового паперу — згідно з ГОСТ 8273, паперу для пачок — згідно з ГОСТ 6290, мішкового паперу — згідно з ГОСТ 2228, клейовою стрічкою — згідно з ГОСТ 18251.

8.9 Дозволено використовувати зворотну тару. Зворотна тара повинна бути чиста, суха, не мати стороннього запаху та відповідати вимогам чинної нормативної документації.

8.10 Дозволено використовувати інші види тари, пакування і матеріали як вітчизняного, так і імпортного виробництва, дозволені центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я, які відповідають вимогам чинної нормативної документації і забезпечують збереження якості продукції під час транспортування і зберігання.

8.11 Тверде туалетне мило для районів зі специфічними кліматичними умовами пакують згідно з ДСТУ ГОСТ 15846.

9 МАРКУВАННЯ

9.1 Маркують мило державною мовою або мовою, обумовленою у контракті на постачання.

9.2 На кожному куску мила без обгортки, або у прозорій обгортці, яка не містить текстової інформації, повинен бути чіткий штамп із зазначанням:

- назви підприємства-виробника або знака товарів та послуг;
- назви і марки мила;
- номінальної маси куска;
- позники цього стандарту.

Для фігурного мила у прозорій обгортці дозволено наносити дані, що вказані на вкладці.

На фігурне туалетне мило та мило масою до 35 г дозволено наносити тільки назву підприємства-виробника або знак товарів та послуг.

9.3 На кожному куску мила у прозорій, напівпрозорій та непрозорій обгортці, футлярі, коробці дозволено зазначати тільки знак товарів та послуг.

На сувенірне, фігурне та нештамповане мило готельне дозволено знак товарів та послуг не ставити.

9.4 На етикетці, футлярі, коробці, ярлику або вкладці зазначають:

- назву і марку мила;
- знак товарів та послуг;
- назву підприємства-виробника та його юридичну адресу;
- номінальну масу куска;
- дату виготовлення (місяць, рік);
- термін зберігання;
- штриховий код продукції;
- познаку цього стандарту.

9.5 Транспортну тару маркують згідно з ГОСТ 14192 із нанесенням маніпуляційного знака «Берегти від вологи».

9.6 На кожну транспортну одиницю треба наносити маркування, що містить:

- назву мила, марку;
- назву країни-виробника;
- знак товарів та послуг та назву підприємства-виробника, його юридичну адресу, штриховий код;
- номінальну масу куска мила і кількість кусків в одиниці транспортної упаковки;
- дату виготовлення (місяць, рік);
- строк зберігання;
- познаку цього стандарту.

Дозволена додаткова інформація (факс, телефон тощо).

9.7 Інформацію щодо маркування, у разі постачання на експорт, обумовлюють договором або контрактом.

10 ПРАВИЛА ТРАНСПОРТУВАННЯ І ЗБЕРІГАННЯ

10.1 Тверде туалетне мило транспортують усіма видами транспорту в критих транспортних засобах, а також в універсальних контейнерах згідно з правилами перевезення вантажів, чинними на цих видах транспорту.

У разі перевезення автомобільним транспортом мило треба захищати від атмосферних опадів.

10.2 Мило транспортують транспортними пакетами згідно з вимогами ГОСТ 21650, ГОСТ 22477, ГОСТ 23285.

10.3 Тверде туалетне мило треба зберігати в сухих, закритих добре провітрюваних приміщеннях за температури не нижче ніж мінус 5 °С та відносної вологості повітря не вище 75 %. Допустиме коливання відносної вологості повітря від 75 % до 90 % за окрему годину доби.

10.4 Не дозволено зберігати мило спільно з речовинами, що впливають на його органолептичні і фізико-хімічні показники (добрива, вибілювачі тощо).

10.5 Під час зберігання ящики з милом треба складати штабелями висотою не більше ніж 2 м, коробки — висотою не більше ніж 1,5 м. Між рядами мила, що його зберігають, треба залишати проходи для циркуляції повітря.

10.6 Туалетне мило з підприємства-виробника треба реалізувати не раніше ніж за 24 год з моменту його виготовлення.

11 МЕТОДИ КОНТРОЛЮВАННЯ

11.1 Відбирання проб, готування проби до випробовування, визначання органолептичних та фізико-хімічних показників — згідно з ГОСТ 790.

11.2 Показники безпеки туалетного мила, надані у 6.10, визначають відповідно до вимог чинних на Україні методичних вказівок та рекомендацій.

12 ПРАВИЛА ПРИЙМАННЯ

12.1 Тверде туалетне мило приймають партіями. Визначають партію — згідно з ГОСТ 790.

12.2 Правила приймання — згідно з ГОСТ 790 з такими доповненнями:

— для контролювання упаковки і маркування туалетного мила відбирають не менше 3 % паковальних одиниць від партії;

— якщо більше 3 % відібраних паковальних одиниць не відповідають вимогам цього стандарту щодо упаковки і маркування, повторно перевіряють на подвійній вибірці;

— за результатами повторного перевіряння партію приймають, якщо кількість паковальних одиниць, які не відповідають вимогам цього стандарту, не перевищує 3 % від партії. В іншому випадку партію бракують.

12.3 Дозволено відхил фактичної маси куска мила від номінальної за умови зберігання якісного числа.

12.4 Показник «Початковий об'єм піни» гарантує підприємство-виробник і визначає на стадії постачання продукції на виробництво.

12.5 Показники безпеки туалетного мила, подані у 6.10, контролюють під час постачання продукції на виробництво, під час сертифікації продукції та за вимогами органів Держсанепідемнагляду України органами, акредитованими МОЗ України.

12.6 Кожну партію туалетного мила супроводжують одним документом, що засвідчує якість продукції.

13 ГАРАНТІЇ ВИРОБНИКА

13.1 Виробник гарантує відповідність твердого туалетного мила вимогам цього стандарту за умови дотримання вимог транспортування і зберігання.

13.2 Гарантійний строк зберігання твердого туалетного мила — 12 міс. з дня його виготовлення.

13.3 Строк зберігання твердого туалетного мила встановлює виробник і зазначає у технічному описі для мила конкретної назви.

ДОДАТОК А
(довідковий)**НОРМИ ЗА ПОКАЗНИКОМ «ПОЧАТКОВИЙ ОБ'ЄМ ПІНИ»**

Назва показника	Норма для мила марки				Методи випробування
	Спеціальне	Екстра	Дитяче	Класичне	
Початковий об'єм піни, см ³ , не менше ніж	380	350	320	320	Згідно з ГОСТ 790

ДОДАТОК Б
(довідковий)**БІБЛІОГРАФІЯ**

- 1 ГСТУ 18.34–99 Кислоти жирні харчового тваринного жиру. Технічні умови
- 2 ВБН В.1.1-37-200–2004 Перелік приміщень і будівель підприємств олійно-жирової промисловості з визначенням їх категорій і класів вибухопожежонебезпечних зон, затверджені заступником міністра аграрної політики України 23.12.04 р.
- 3 МУ 2914–83 Методические указания по фотометрическому измерению концентрации хлористого натрия в воздухе рабочей зоны (Методичні вказівки щодо фотометричного вимірювання концентрації хлористого натрію в повітрі робочої зони), затверджені МОЗ СРСР 06.09.83 р.
- 4 МУ 4574–88 Методические указания по фотометрическому измерению концентрации едких щелочей и карбоната натрия в воздухе рабочей зоны (Методичні вказівки щодо фотометричного вимірювання концентрації їдких лугів і карбонату натрію в повітрі робочої зони), затверджені МОЗ СРСР 30.03. 88 р.
- 5 МУ 5937–91 Методические указания по фотометрическому измерению концентрации аэрозоля едких щелочей в воздухе рабочей зоны (Методичні вказівки щодо фотометричного вимірювання концентрації аерозолю їдких лугів в повітрі робочої зони)
- 6 СН и ПИИ–4–79. Естественное и искусственное освещение. (Природне та штучне освітлення), затверджені Держбудом СРСР 27.06.79 р.
- 7 ДСН 3.3.6.042–99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень, затверджені постановою Державного санітарного лікаря України від 1.12.99 р. № 42
- 8 ДНАОП 1.8.10-3.09–98 Типові галузеві норми безплатної видачі працівникам спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту в харчовій промисловості. Наказ Держнаглядохоронпраці 10.06.98 за № 115
- 9 ДСанПіН 2.2.9.027–99 Санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості, затверджені постановою Головного Державного санітарного лікаря України № 27 від 01.07.99 р.
- 10 ДСП 201–97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць від забруднення хімічними і біологічними речовинами, затверджені МОЗ України від 09.07.97 р. № 201
- 11 СанПіН 42-128-4690–88 Санитарные правила и нормы по охране почвы от загрязнений бытовыми и промышленными отходами. (Санітарні правила та норми з охорони ґрунту від забруднення побутовими та виробничими відходами), затверджені МОЗ СРСР 05.08.88 р.
- 12 ДСанПіН 2.2.7.029–99 Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення, затверджені постановою Головного Державного санітарного лікаря України № 29 від 01.07.99 р.
- 13 СанПіН 4630–88 Санітарні правила та норми охорони поверхневих вод від забруднення, затверджені МОЗ СРСР 04.07.88.

УКНД 71.100.70

Ключові слова: допоміжні матеріали, зберігання, маркування, марки, методи контролювання, органолептичні, фізико-хімічні показники, сировина, тверде туалетне мило, транспортування, тара.

Редактор **О. Біндас**
Технічний редактор **О. Касіч**
Коректор **Т. Нагорна**
Верстальник **Л. Мялківська**

Підписано до друку 13.06.2007. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 1,39. Зам. Ціна договірна.

Відділ редагування нормативних документів ДП «УкрНДНЦ»
03115, м. Київ, вул. Святошинська, 2